

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

El tractament i l'ús de les llengües al
sistema educatiu. El projecte lingüístic

21/07/2020

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Índex

El tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic	3
1 Introducció	3
2 El projecte lingüístic	3
2.1 Els usos lingüístics del centre	4
2.2 Les decisions metodològiques i didàctiques del projecte lingüístic	5
2.3 Aspectes organitzatius del projecte lingüístic	6
3 Qüestions específiques sobre el tractament i l'ús de les llengües	7
3.1 La segona llengua estrangera	7
3.2 La participació en programes de mobilitat internacional	8
3.3 Els suports lingüístics complementaris	8
3.3.1 Auxiliars de conversa en llengua estrangera	9
3.3.2 L'atenció lingüística individualitzada en el primer ensenyament	11
3.3.3 L'atenció a l'alumnat de procedència estrangera	11
10 Normativa d'aplicació (el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic)	13

El tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic

1 Introducció

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació, en el [títol II](#), estableix el règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya i, a l'[article 14](#), determina que els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre.

En el document [El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural](#) es defineixen les característiques fonamentals del model, s'hi estableixen els objectius i es proposa el sistema d'assoliment i acreditació dels nivells de competència de les llengües; s'aborda l'establiment de les bases estratègiques, metodològiques, didàctiques i organitzatives que es consideren més adequades per a la implantació del model, i es concreta com explicitar el full de ruta que el centre ha de seguir en el projecte lingüístic.

2 El projecte lingüístic

El projecte lingüístic s'ha d'ajustar al que estableixen els articles [10](#), [11](#), [12](#) i [16](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i l'article 5.1.e del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

- El projecte lingüístic ha de recollir els aspectes següents:
- El paper de la llengua catalana, i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
- L'ús de llengua de signes catalana, si s'escau.
- El tractament de les llengües, tant les curriculars com les no curriculars, en els espais d'educació formal i no formal del centre.
- Els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Tenint en compte els objectius prioritaris del sistema educatiu, pel que fa a les qüestions lingüístiques, els centres han vetllar per tal que:

- a. el català a tot Catalunya, tret de l'Aran, i l'occità (denominat aranès) a l'Aran, com a llengües pròpies, siguin les llengües normalment emprades com a llengües vehiculars i d'aprenentatge del sistema educatiu, i que la llengua de signes catalana sigui la llengua de referència quan escaigui;
- b. l'alumnat, en finalitzar els ensenyaments obligatoris, tingui un domini ple de les llengües oficials catalana i castellana, a més de l'occitana en el cas de l'Aran, i de la llengua de signes catalana, si escau;
- c. la documentació que expedeix el centre s'ajusti al que determinen els [articles 16.4 i 16.5](#) de la Llei d'educació;

- d. l'alumnat sigui competent, com a mínim, en una llengua estrangera; tingui l'oportunitat d'aprendre'n una segona, i desenvolupi una competència plurilingüe i intercultural que generi actituds positives i de respecte envers la diversitat lingüística i cultural;
- e. sigui efectiva la coordinació entre el professorat de llengua, i també entre aquest i el d'altres matèries, amb l'objectiu que els alumnes desenvolupin la seva competència lingüística de manera integrada i global, a través de totes les àrees i matèries.

En el projecte lingüístic cal explicitar: els usos lingüístics del centre, les decisions metodològiques i didàctiques i els aspectes organitzatius.

2.1 Els usos lingüístics del centre

La legislació educativa estableix que la llengua catalana ha de ser el vehicle d'expressió i comunicació normalment emprat, tant en les activitats internes del centre com en les de projecció externa.

La llengua catalana no és únicament una llengua objecte d'aprenentatge. És la llengua de la institució i, per tant, la llengua d'ús habitual a tots els espais del centre, en la relació amb la comunitat educativa i amb tots els estaments socials en general.

Així, a partir del que estableix la normativa vigent, en el projecte lingüístic s'han d'explicitar les actuacions conduents a garantir que:

- es duen a terme en llengua catalana o en occità, a l'Aran, i en la llengua de signes catalana, si escau, les activitats internes dels centres, tant orals com escrites (reunions, actes, informes i comunicacions); les exposicions dels professors; les activitats d'aprenentatge i d'avaluació; la interacció entre docents i alumnes, i les activitats de formació del professorat, a excepció de les activitats que tinguin com a objectiu explícit promoure el coneixement i l'ús d'altres llengües;
- es duen a terme normalment en llengua catalana o en occità, a l'Aran, les activitats administratives, les comunicacions entre el centre i l'entorn, i la documentació que expedeixen els centres, sens perjudici del que determinen els [articles 16.4 i 16.5](#) de la Llei d'educació;
- s'utilitzen com a vehicle normal d'expressió la llengua catalana, l'occità, a l'Aran, i, si escau, la llengua de signes catalana en les manifestacions culturals i públiques i en les activitats de projecció externa del centre;
- s'utilitza normalment la llengua catalana en les actuacions del centre en què intervenen institucions i entitats de l'entorn, amb l'objectiu de garantir-ne la continuïtat i la coherència educativa, tant pel que fa a l'aprenentatge com a l'ús, i amb la finalitat de contribuir a la cohesió social;
- es trasllada als professionals encarregats de gestionar les activitats no docents (menjador escolar, activitats extraescolars, etc.) informació sobre els usos

- lingüístics de l'escola acordats en el projecte lingüístic;
- la retolació dels espais del centre és en llengua catalana; en occità, a l'Aran, i en la llengua de signes catalana, si escau, que són les llengües de referència del sistema educatiu. La presència d'altres llengües en l'espai físic del centre (parets, rètols, etc.) es circumscriu a les produccions dels i de les alumnes;
  - els equips docents són conscients de l'ús professional que fan de la llengua i del fet que són un model lingüístic de referència per a l'alumnat;
  - es visibilitzin i es reconeixin les llengües vinculades als orígens familiars de l'alumnat estranger, la promoció del seu aprenentatge i, si escau, l'adaptació de les comunicacions del centre a les llengües familiars, especialment en el període d'acollida d'aquestes famílies al sistema educatiu.

2.2 Les decisions metodològiques i didàctiques del projecte lingüístic

Per implementar de manera satisfactòria una educació plurilingüe i intercultural, cal aplicar uns enfocaments metodològics determinats i dissenyar activitats orientades a ensenyar i aprendre les llengües de manera global.

Així, els objectius, les estratègies i les actuacions que expliciti el projecte lingüístic han d'anar encaminades al següent:

- Generalitzar els enfocaments competencials en l'ensenyament de les llengües, tant en l'oralitat com en la lectura i l'escriptura.
- Dissenyar programacions de nivell, cicle i etapa, en què es recullin i distribueixin de manera coherent les competències lingüístiques, els continguts i els criteris d'avaluació continuada, amb l'objectiu de garantir una progressió real i efectiva de l'aprenentatge. Les programacions han d'incloure, a més, les mesures previstes per atendre els diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes.
- Assegurar l'ús intensiu de la llengua catalana com a llengua vehicular d'ensenyament i aprenentatge, tal com estableix l'[article 15](#) de la Llei d'educació i l'aplicació d'estratègies d'immersió lingüística en els centres on el català no és la llengua de la majoria de l'alumnat.
- Preveure, si escau, la necessitat d'impartir continguts en llengua castellana, especialment en contextos on el castellà no és la primera llengua de la majoria de l'alumnat, per tal de garantir que, en acabar l'ensenyament obligatori, assoleixi un mateix nivell de les llengües oficials.
- Preveure, si escau, la necessitat d'impartir contingut en la llengua de signes catalana, especialment per a aquells alumnes que necessitin el recurs com a suport a la llengua d'aprenentatge per accedir al currículum establert.
- Incorporar, en els centres bilingües intermodals, la llengua de signes catalana com a llengua curricular. Pel que fa als altres centres, tenir en compte que la llengua de signes catalana pot actuar com a suport a la llengua oral i a la llengua

d'aprenentatge per accedir al currículum establert.

- Determinar, si escau, els continguts que es vehicularan en llengües estrangeres curriculars.
- Preveure espais d'ús i d'aprenentatge de les diferents llengües en contextos presencials o virtuals que intensifiquin la producció oral i escrita dels alumnes i en potenciïn el treball cooperatiu.
- Explicitar les activitats orientades a reconèixer, visualitzar i promoure les llengües vinculades als orígens familiars de l'alumnat estranger.

2.3 Aspectes organitzatius del projecte lingüístic

Per implementar un model lingüístic plurilingüe i integrat implica cal dissenyar i dur a terme les accions següents:

- Organitzar l'ensenyament de les llengües al llarg de les diferents etapes educatives, establint la seqüència i el moment d'incorporació de cadascuna i tenint en compte tant el context sociolingüístic del centre com els resultats en competència lingüística dels i de les alumnes.
- Per al professorat de llengua, planificar, de manera conjunta, els objectius, continguts i criteris d'avaluació de les diferents llengües, tant des de la perspectiva del curs (programació horitzontal) com de l'etapa (programació vertical).
- Crear les estructures organitzatives que facilitin el treball col·laboratiu del professorat de l'àmbit lingüístic i d'àrea o de matèria, i una gestió eficient dels horaris.
- Facilitar la participació en les activitats del centre a docents que no formen part de la plantilla i que imparteixen llengües estrangeres no curriculars en horari extraescolar (amazic, xinès mandarí, romanès, portuguès, àrab estàndard modern, rus, etc.), amb l'objectiu de fomentar la cooperació docent i de vetllar per una metodologia d'ensenyament de les llengües comuna.
- Oferir, a través de tallers a primària i en les hores de lliure disposició, i a través de matèries optatives a secundària, ensenyament de llengües i cultures no curriculars, amb el benentès que el professorat disposa dels coneixements lingüístics i metodològics necessaris, amb l'objectiu de facilitar l'aprenentatge de llengües d'abast internacional o vinculades als orígens familiars dels alumnes (gallec, occità, àrab estàndard, xinès mandarí, etc.) i/o de les cultures respectives.
- Determinar les accions d'associació amb altres centres, la mobilitat d'alumnes i la formació de docents.
- Concretar, si escau, les actuacions amb un clar vessant lingüístic derivades de plans educatius d'entorn o d'altres plans socioeducatius en què el centre s'hagi implicat.

3 Qüestions específiques sobre el tractament i l'ús de les llengües

3.1 La segona llengua estrangera

La segona llengua estrangera pot ser curricular, d'abast internacional o vinculada als orígens familiars de l'alumnat de procedència estrangera.

Els docents poden fer constar els coneixements d'altres llengües en el seu expedient professional, mitjançant una sol·licitud formal adreçada a la Direcció General de Professorat i Centres Públics. Els títols i certificats de coneixements de llengües estrangeres considerats vàlids queden recollits en la Resolució EDU/2282/2019, de 30 d'agost, d'actualització de títols i certificats d'acreditació de la competència en llengües estrangeres en l'àmbit del Departament d'Educació.

Si el centre disposa de docents acreditats per impartir una llengua estrangera no curricular, la pot oferir com a segona llengua estrangera, prèvia autorització del Departament d'Educació. També es poden oferir llengües estrangeres no curriculars en horari lectiu en el marc de programes de professorat visitant, com en el cas del [Programa de llengua àrab i cultura marroquina](#) (LACM) i en el cas del Programa de llengua i cultura portuguesa. Els centres interessats a participar en aquests programes cal que ho comuniquin a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona abans que finalitzi el tercer trimestre del curs. La Sub-direcció General de Plurilingüisme, en col·laboració amb els serveis territorials i el Consorci d'Educació de Barcelona, assignarà els professors als centres interessats atenent a criteris d'eficiència i oportunitat.

A secundària, els alumnes que cursin una segona llengua estrangera, que no s'ofereixi en el centre educatiu, i que ho facin en una escola oficial d'idiomes o en institucions oficials o governamentals (com ara l'Institut Goethe, l'Institut Francès, l'Institut Italià de Cultura o l'Institut Confuci, per exemple) poden sol·licitar-ne el reconeixement. En aquests casos, l'alumne o alumna ha d'acreditar que està matriculat en un d'aquests centres i ha de comunicar, si fos el cas, l'abandonament d'aquests estudis. La formació ha de ser d'un mínim de 50 hores per poder ser convalidada.

L'alumnat que cursa àrab, portuguès o romanès en el marc de programes intergovernamentals en els quals participa el Departament d'Educació, pot sol·licitar igualment el reconeixement d'aquests estudis com a segona llengua estrangera. En aquest cas, el centre on s'imparteixen aquestes classes és el que ha d'acreditar la participació de l'alumne o alumna en aquesta activitat.

El tràmit que han de fer les famílies dels alumnes és el següent:

- a. Sol·licitar al centre el reconeixement dels estudis com a matèria optativa de segona llengua estrangera. Aquesta sol·licitud cal fer-la cada any.
- b. Adjuntar el comprovant de matrícula.
- c. Presentar al centre, a final de curs, el certificat o diploma de superació dels estudis expedit per l'organització responsable.

El reconeixement de la formació com a segona llengua estrangera s'ha de fer efectiu en finalitzar el curs acadèmic.

Cal fer constar, en l'expedient de l'alumne o alumna i en la columna de segona llengua estrangera, la llengua corresponent amb l'esment que està convalidada.

El reconeixement està condicionat a la valoració favorable del seguiment de l'alumne. Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris, la sol·licitud s'ha de renovar cada curs. El reconeixement de la formació en cursos posteriors queda supeditada a l'acreditació de la superació del curs previ.

Els alumnes poden cursar, si ho desitgen i dins de l'horari lectiu, una altra optativa que ofereixi el centre educatiu.

3.2 La participació en programes de mobilitat internacional

Abans del 15 de gener, el centre ha d'informar els serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el Consorci d'Educació, de l'activitat de mobilitat que durà a terme i, concretament, del tipus d'activitat, la seva vinculació amb el currículum, el lloc de l'estada, la durada i el nombre d'alumnes que es preveu que hi participaran. Ha d'informar també del professorat implicat, tot indicant-ne el nom i els cognoms i el càrrec que ocupen.

Quan la mobilitat implica una absència del centre per part d'un o una docent superior a una setmana es pot demanar-ne la substitució a la unitat de gestió de personal docent dels serveis territorials. Convé, en aquest sentit, programar les estades evitant al màxim possible la necessitat d'autoritzar l'absència simultània d'un nombre de docents que pugui comprometre el correcte funcionament de l'activitat lectiva del centre.

Els centres han de garantir que l'alumnat que marxa temporalment a l'estranger en virtut d'un projecte internacional en què participa (per exemple, [Erasmus+](#)) continua matriculat en el centre d'origen. També ha de garantir, a través de la comissió o la junta d'avaluació, i prenent en consideració els resultats d'avaluació en el centre o centres estrangers, l'avaluació de l'alumnat que ha participat en una acció de mobilitat en el curs corresponent. De la mateixa manera, ha de planificar el seguiment i tutorització a distància d'aquest l'alumnat, tal com estigui establert en el programa en què participa.

Si el centre acull alumnes estrangers en reciprocitat per la participació en un programa o projecte internacional, els ha de matricular temporalment en el centre educatiu, amb coneixement previ de l'inspector o inspectora del centre, i informar-ne els serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el Consorci d'Educació, sempre que l'estada d'aquests alumnes comporti l'assistència regular a les classes ordinàries per un període superior a un mes.

3.3 Els suports lingüístics complementaris

3.3.1 Auxiliars de conversa en llengua estrangera

Els centres que, dins o fora de l'horari lectiu, disposen d'auxiliars de conversa d'altres països, voluntaris lingüístics, practicants de màsters universitaris internacionals o professorat complementari de llengües d'origen, han de vetllar per l'acollida adequada d'aquests professionals, perquè es coordinin amb la resta del claustre i per la coherència de les seves activitats en relació amb el projecte lingüístic del centre.

En aquest sentit, és responsabilitat de la direcció dels centres acollidors d'un auxiliar de suport lingüístic:

- a. Designar un o una docent com a persona responsable de tutoritzar les activitats de l'auxiliar de conversa.
- b. Informar el claustre i la comunitat educativa del centre de l'arribada de l'auxiliar de suport lingüístic i de les seves funcions.
- c. Assignar a l'auxiliar un horari a la seva arribada al centre. Aquest horari ha d'incloure reunions periòdiques de coordinació amb el tutor o tutora per planificar les activitats amb l'alumnat.
- d. Informar l'auxiliar sobre el funcionament del centre i els recursos disponibles.
- e. Vetllar perquè l'auxiliar de conversa estigui sempre acompanyat del seu tutor o tutora o d'un altre docent a l'aula.
- f. Facilitar l'assistència de l'auxiliar de conversa i del tutor o tutora, o un altre docent amb qui col·labori, a les reunions informatives o sessions formatives organitzades pels serveis territorials corresponents o el Consorci d'Educació de Barcelona.
- g. Lliurar a l'auxiliar un certificat signat per la direcció del centre que acrediti el temps que ha romàs en el centre i les activitats que hi ha fet.

El docent que exerceix de tutor o tutora de l'auxiliar de conversa té les responsabilitats següents:

- a. Posar-se en contacte amb l'auxiliar assignat abans de la seva arribada a Catalunya, si escau, per facilitar-li informació d'interès.
- b. Oferir-li ajuda per a la plena integració en el centre i el seu entorn, així com en els primers tràmits després de la seva arribada (recerca d'allotjament, obtenció o renovació del NIE, certificat de residència, sol·licitud d'assistència mèdica, etc.) o altres de necessaris.
- c. Controlar l'assistència i l'horari de l'auxiliar.
- d. Informar l'equip directiu del centre de les possibles incidències.
- e. Assistir a les reunions o sessions informatives i/o formatives que organitzen els serveis territorials corresponents o el Consorci d'Educació de Barcelona.
- f. Vetllar per la bona coordinació entre l'auxiliar i el professorat amb qui col·labora.
- g. Coordinar-se amb els professors amb qui també col·labora l'auxiliar de conversa.
- h. Donar comptes de la tasca de l'auxiliar de conversa mitjançant els formularis de

valoració que es puguin enviar des dels organismes que gestionen el programa: el Ministeri d'Educació i Formació Professional i/o el Departament d'Educació.

Tot el professorat que incorpora en les seves classes l'auxiliar de conversa ha de fer el següent:

- a. Planificar i organitzar el treball de l'auxiliar a la classe.
- b. Assistir-lo en les seves tasques.
- c. Participar en l'informe final de l'activitat.

Si el suport lingüístic prové d'un programa oficial en la gestió del qual intervé el Departament d'Educació i se'n detecta un ús irregular d'aquest recurs o un ús no previst en el programa, el Departament es reserva el dret de retirar-ne el suport i d'ubicar-lo en un altre centre educatiu.

Les vies principals per obtenir un recurs d'assistència lingüística són les següents:

1. Programa d'auxiliars de conversa del Ministeri d'Educació i Formació Professional. La informació sobre requisits de participació, terminis i criteris d'adjudicació està disponible a la [Intranet - Portal de centres](#).
2. Programes de suport educatiu dels consistoris municipals. En aquest cas, l'ajuntament implicat ha de signar prèviament un acord de col·laboració amb el Departament d'Educació, que ha d'especificar la destinació del recurs i garantir-ne la preparació suficient per tal d'exercir correctament la seva tasca. El seguiment de l'activitat de l'auxiliar, en aquest cas, s'ha de dur a terme en col·laboració amb els serveis territorials corresponents o, en el cas de la ciutat de Barcelona, amb el Consorci d'Educació de Barcelona.
3. Assistents de conversa universitaris:
  - a. Mitjançant la plataforma www.erasmusintern.org de la Comissió Europea. Aquesta plataforma té l'objectiu de facilitar la cerca de pràctiques laborals a estudiants universitaris que volen accedir a un ajut Erasmus+. Els centres educatius es poden oferir, un cop registrats a la plataforma, com a centres acollidors de pràctiques i poden contactar amb estudiants universitaris d'arreu d'Europa interessats a fer una estada de pràctiques a Catalunya. El centre acollidor ha de verificar que el candidat disposa efectivament d'una beca Erasmus+, tramitada a través de la seva universitat d'origen, per cobrir les despeses d'allotjament i manutenció pròpies de l'estada. El centre acollidor signa un acord d'aprenentatge (*Learning agreement*) amb l'estudiant i amb la universitat d'origen de manera prèvia a l'inici de l'activitat.
  - b. Mitjançant universitats catalanes que disposen d'acords de col·laboració amb universitats d'altres països, pels quals estudiants estrangers fan estades temporals a Catalunya. Aquests estudiants poden dur a terme tasques de voluntariat i d'assistència lingüística en centres educatius sota la tutela de la universitat catalana de referència.
4. Els assistents o auxiliars de conversa no substitueixen en cap cas la tasca del o

de la docent, i no duen a terme en cap cas tasques d'avaluació, tutoria, vigilància ni supervisió dels alumnes.

3.3.2 L'atenció lingüística individualitzada en el primer ensenyament

Quan una família ho sol·liciti, els equips directius o els titulars dels centres han d'adoptar les mesures organitzatives pertinents per prestar l'atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament a què fa referència l'[article 11.4](#) de la Llei d'educació, de manera que es faci compatible la pertinença al grup classe amb l'especificitat dels aprenentatges d'aquests alumnes. El director o directora del centre ha de comunicar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació les necessitats derivades de l'organització de l'atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament que no puguin ser ateses amb els recursos del centre.

3.3.3 L'atenció a l'alumnat de procedència estrangera

Correspon a cada centre preveure les mesures específiques de suport educatiu destinades a assegurar un bon acolliment dels alumnes nouvinguts, entre les quals hi ha, a partir del cicle mitjà, el recurs de l'aula d'acollida. Té el suport d'aquest recurs l'alumnat nouvingut de nacionalitat estrangera que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu a Catalunya en els vint-i-quatre mesos darrers o, excepcionalment, quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català i s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

Els centres educatius disposen d'informació a l'apartat [Alumnat d'origen estranger](#) del web de la XTEC.

Hi ha també alumnes d'origen estranger, no estrictament nouvinguts, que no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials a Catalunya i que poden necessitar un suport lingüístic per seguir el currículum ordinari. Aquest suport lingüístic específic consisteix en un conjunt d'actuacions que tenen com a finalitat afavorir l'èxit personal, educatiu, escolar i social de l'alumnat d'origen estranger. Els i les alumnes susceptibles de rebre aquest suport són els següents:

- Alumnes nouvinguts quan assisteixen a l'aula ordinària
- Alumnes de primer i segon de primària no castellanoparlants que han iniciat l'escolarització a Catalunya però que tenen un coneixement molt limitat de les dues llengües oficials i que, per tant, necessiten un suport específic en l'àmbit lingüístic i relacional, especialment pel que fa a la llengua oral.
- Alumnes de cicle mitjà i cicle superior de primària i d'ensenyament secundari obligatori que es troben en alguna d'aquestes situacions:
  - Alumnes que s'han incorporat tardanament al sistema educatiu a Catalunya i que tenen un coneixement limitat de la llengua vehicular dels aprenentatges.

- Alumnes que han superat els dos anys o, excepcionalment, els tres anys d'estada a l'aula d'acollida i que es troben en procés d'assolir el domini del llenguatge acadèmic que es necessita per accedir al currículum ordinari.
- Alumnes que, tot i haver estat escolaritzats a Catalunya en algun moment, han fet posteriorment part de l'escolarització en un altre estat, cas en què cal prioritzar l'atenció als alumnes no castellanoparlants.
- Alumnes d'origen estranger que s'incorporen al sistema educatiu de Catalunya a l'ensenyament postobligatori.
- En el cas d'alumnes d'educació infantil, es considera que els objectius previstos al currículum per a aquesta etapa, com ara l'estimulació de la llengua oral i la descoberta del codi lectoescriptor, ja donen resposta a les necessitats dels alumnes d'origen estranger. No obstant això, també pot ser necessari aplicar estratègies específiques de suport per a aquesta etapa, especialment pensades per a alumnes que provenen de famílies no castellanoparlants.

El suport lingüístic i social es concreta en l'adequació, si escau, de les metodologies i les estratègies organitzatives en totes les àrees i matèries per tal de proporcionar un suport efectiu a l'alumnat de procedència estrangera i afavorir-ne l'èxit escolar i social. De fet, el tractament de la dimensió lingüística dels aprenentatges per part de tot el professorat és, d'acord amb les recomanacions del Consell d'Europa, una de les actuacions bàsiques per afavorir l'alumnat més vulnerable. Per garantir la màxima qualitat en l'atenció d'aquests alumnes, es recomana promoure en els centres amb una presència significativa d'alumnat d'origen estranger la incorporació de docents amb el perfil professional d'immersió i suport lingüístic.

Així mateix, cal coordinar, si escau, l'aula d'acollida amb les actuacions de suport lingüístic i social, en què cal tenir en compte les consideracions generals següents:

- És prioritària l'atenció a l'alumnat nouvingut que s'ha d'atendre a les aules d'acollida.
- El director o directora del centre ha de nomenar com a referent un coordinador o coordinadora de llengua, interculturalitat i cohesió social que, conjuntament amb l'equip directiu, participi en l'organització i optimització del recurs i en propiciar la coherència i la continuïtat dins del centre educatiu.
- En aquells centres que atenguin un nombre significatiu d'alumnes d'origen estranger, s'ha de vetllar perquè en els espais de coordinació del centre tots els docents comparteixin i coordinin les estratègies metodològiques que ajudin a superar la barrera a la participació i l'aprenentatge que suposa, per a l'alumnat d'origen estranger, la falta de domini de la llengua vehicular dels aprenentatges.
- El centre pot disposar del suport de l'assessor o assessora LIC per a les orientacions metodològiques i organitzatives.
- El pressupost del centre ha de garantir i preveure la dotació econòmica per a l'aula d'acollida.

- L'adaptació del currículum a les necessitats immediates d'aprenentatge dels alumnes nous i dels alumnes de procedència estrangera en general, quan escaigui, pot fer molt convenient l'elaboració d'un pla de suport individualitzat i l'aplicació de les mesures, actuacions i suports que s'hi ha planificat.
- L'avaluació dels processos d'aprenentatge d'aquests alumnes s'ha de dur a terme amb relació als objectius del seu pla de suport individualitzat i a la personalització del currículum. A primària, en els casos d'alumnes de procedència estrangera que s'incorporen al sistema educatiu a Catalunya per primera vegada durant el segon o el tercer trimestre del curs escolar i que no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials a Catalunya, es pot decidir, temporalment, no avaluar-los algunes de les àrees, a proposta de la direcció del centre i amb l'autorització de la direcció dels serveis territorials o del Consorci d'Educació de Barcelona ([Ordre ENS/164/2016](#), de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària). En el cas de secundària, segons l'[Ordre ENS/108/2018](#), de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria, el pla de suport individualitzat ha de determinar els criteris d'avaluació i de pas de curs, d'acord amb els objectius d'aprenentatge i les competències que s'hi hagin acordat. Excepcionalment, el pla pot comportar que temporalment algunes de les matèries no s'avaluin.

10 Normativa d'aplicació (el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació: [títol II](#), del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 150/2017](#), de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017)
- [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6945, de 28.8.2015)
- [Decret 119/2015](#), de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26.6.2015)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Ordre ENS/108/2018](#), de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents, els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 7659, de 9.7.2018)
- [Ordre ENS/164/2016](#), de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària (DOGC núm. 7148, de 23.6.2016)

